

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Iséyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Többzsöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Fel, tervszerű erősebb actióra!...

Ne méltóztassanak megjedni e rebellis felhívástól! . . . mert előre kijelenthetem, hogy épen nines szándékom ezzel sem a kuruczokat a labancokkal valami vérengző és pusztító háboruba keverni, — sem százbérezű megyénk több nyelvű lakossága között nemzetiségi meghasonlást előidézni, még kevésbé békés társadalmi életünk körében pártpolitikai actiót indítani; — hanem igenis czélom általa következetes tervszerű eljárásra, gondosabb és lelkiismeretesebb törődömségre, hazafiai kötelesség teljesítésre buzdítani azon hivatalos és társadalmi kiváló tényezőket, kik a nemes közügy érdekében munkálnak és alkotni hivatottak.

A „*gömörmegyei magyar közművelődési egyesület*“ érdemeiben gazdag „*képróballt zászlótartója*“ f. évi július hó 4-én tartott választmányi gyűlésünkön igen fájdalmas érzéssel sóhajtott fel: „Pusztulunk, veszünk, mint oldott kéve széthull egyesületünk! . . . mert sajnosan kell tapasztalnia, ugymond, hogy 15 év előtt kibontott zászlónk mellől „*elhullanak legjobbjaink*“, elmaradoznak vezető- és munkabíró közhárcosaink színe-java. — magára hagyván közművelődési egyesületünk tisztikarát nehéz munkájában épen akkor, midőn részint az egyesület eddigi szorgalmas gyűjtésének eredménye, részint vármegyénk hazafiai áldozatkészsége által olyan kedvező helyzetbe jutott, hogy humánus és nemzeti czélja elérésének biztosítására hova-tovább fokozottabb mértékben többet- és többet tehetne, mint eddigéllel tehetett.

Bátor és nemes lelkű *zászlótartónk*, ma is csüggedést nem ismerő lelkesedéssel rázta meg csekély számban egybegyűlt választmányunk tagjainak szemeláltára azt a magasztos zászlót, melyet agg kora daczára is ifju hévvel, páratlan

lelkesedéssel lobogtat magasan, fennen, — tervszerűbb és erősebb actióra híván fel egyesületünk mindegyes számottevő tagját nemes és hazafias misszióink tényleges megvalósításának érdekében.

E sorokat még a közgyűlés megtörténte előtt, néptelen választmányi gyűlésünkön nyert inspiratióm hatása alatt írom. — Nagyrabecsült fáradhatatlan elnökünk érzékeny felajdulásából s egyesületünk igazgatójának tájékoztató jelentéséből azt kellett következtetnem, hogy egy idő óta, egyesületünk munkássága iránt, a közvetlen érdeklődés erősen megcsappant.

Mi lehet ennek az oka? . . . hol és mikben keressük e tekintetben a hibákat? . . . Talán tespedt, elernyedtt társadalmi életünkben? . . . a közügyekkel való nemtörődömségünkben? . . . avagy eljárásaink tervszerűtlenségében? . . . vagy talán alapszabályunk elavultságában? . . .

Kutassunk szorgosan és tekintsünk körül gondosan, majd reá bukkanunk a hibákra. S ha sikerült felfedeznünk, irtsuk ki azokat gyökerelesen, mert munkánk csak úgy lehet lsten áldása! . . .

Igaz, hogy nagy hálával tartozunk az egyesület alapítói, eddigi fenntartói — s különösen elismeréssel annak ügybuzgó vezetői és intézői iránt, mert egyedül nekik köszönhetjük, hogy már is gyönyörködhetünk áldásos működésük némi sikerében. — Azonban az egyesület működését még intenzívebbé, még gyümölcsözőbbé kell tennünk; — az eszközöket, módokat és alkalmakat még helyesebben kell megválasztanunk és felhasználnunk; — s lankadatlan kitartással és tervszerű következetességgel oda kell munkálnunk, hogy czélunkat minél biztosabban és sikeresebben érhesük el.

De hogyan? . . . Szerény véleményem sze-

rint úgy, ha első sorban elavult alapszabálytervezetünket más nagyobb közművelődési egyesületek mintájára egészen újból átdolgozzuk, átalakítjuk. — Ha költségvetéseinket annak idején, mindjárt az év elején tervszerűen összeállítjuk; — ha a vidéki körök működését beszüntetjük, mert ezeknek autonómiaja igen sok tekintetben megköti a központ kezét és megbénítja a tervszerű működést. — Ha az exponáltabb nemzetiségi vidékekre több gondot fordítunk. Az egyesületi elnök, alelnök, igazgató és a titkárok hatáskörét és teendőit minél inkább kiszélesíteni törekszünk, részökre az alapszabályok által megvonandó határok közt, felelősséggel járó, de önálló hatáskört biztosítván. — Ha ovodáink és nyári menhelyeink felállítására körül előrelátóan és tervszerűen járunk el, nevezetesen: ha megyénk egyes góczpontján „*társulati minta-ovodákat*“ állítunk fel, hogy azok az illető környékbeli faluknak szolgálnának jó példával és kellő utbaigazításokkal s azonfelül alkalmas óvó-dajka képzésre is felhasználhatnának. — Az ily módon képzett dajkák aztán, tót vagy német-nyelvű községekben, nem a száraz „Fröbel“-féle rendszer munkáival kinoznak a gondjaikra bizott gyermekeket, hanem a játék és a társalgás alapján a magyar beszédbeli készségre s ez által az iskolában magyar nyelv oktatásának sikeressé tételére készítik elő a növendékeket stb. stb.

Az igazgatói jelentésből örömmel vettünk tudomást arról, hogy egyes nemzetiségi helyeken tervbe van véve ilyenmü egyesületi minta-ovodának a felállítása, sőt hogy a nagyrözei már is igen szép sikerrel működik; — tervbe van véve továbbá Csetneken és Kokován is egy-egy ilyen ovodát felállítani, mely iránt a tárgyalások már megindítottak és folyamatban is vannak. — Az egyes községekben létesített újabb nyári mene-

T Á R C Z A.

Lesz-e béke? . . .

Lesz-e béke a világon —
Örök béke valaha?!
Csillagutra éj sötétre
Virrad-e nap, — vagy soha?!
Szül-e nagyot, szül-e dícsőt
Az időnek méhe még?!
Vihar után ha lezajlott
Lesz-e derült az az ég?!
Vagy viharok fergetegnek
Vége nem lesz soha sem?!
Mindörökre dul a harc itt,
S esattog a menny odafenn?!
Uj világnak napsugára
Az a fény, mely fellövell
Olykor olykor?! vagy lidérez fény
S a mocsárba lobban el?!
Pusztaságok pusztasága
Zúgó szélnek utat ad.
Lesz-e koszorus, virágos?!
Uj tavaszra kifakad?!
Századévek, ezredévek
Hamvaiból kel-e más?!
Lesz-e hős a gyáva?! — lesz-e
A törpéből óriás?!
Nem tudom én, nem is kérdelem
Merre száguld, merre tart.
Zúgó szárnya merre bajtja
Bósz dühével a vihart.
Nem tudom én, nem is kérdelem
Vadvirágos a tető.
Lágyan súg a fűrtös akác,
Megfelel a temető.

Borsody Béla.

Álom.

Fényesen ki van világítva a megyebáz nagyterme.
A kristálytisza ablaktáblák rózsaszínű fénye messze

tündöklök a sötét éjszakában; a kigyúladtt csillárok érdekes fényhomályt hintenek a ködös utcára, melyen hullámzik a kisvárosi nép kíváncsi tömege . . . A nagy reklámzászlók suhogó mozdulatokkal integet a járó-kelőknek, hogy olvassák el pohos betűit, mely az ifjuság fényes bálját hirdeti.

A máskor oly csendes utca zajongó csoportokkal telik meg . . . A sarkon beforduló hintó könnyű himbálással robot a megyebáz kapuja elé. Két, három hölgy ugrik ki belsejéből zerge könnyűséggel, aztán mehet, — kell a hely a másíknak. Az illatos tenyőággal feldiszi-tett bejáratnál udvarias rendezők elegans csoportja fogadja a hölgyközönséget, s karjaikon vezetik fel élénk csvegecs közt a nesztelen szönyegen, fel a felsőbb régi-ókba, hol az éj esendjében új élet ébred, — hol mosoly játszik minden ajakon, — s hevesebben dobog mindenik szív. Fel a bálterembe!

A lépcsőházban elhelyezett consolokban megláthatja magát mindenik kíváncsi „Eva lánya“ tetőtől talpig, s önelégülten mosolyoghat kifogástalan tolettjén. Fent ledobja nyusztprémes téli felöltőjét, s kívül hagyva téli kedélyét, mint burokból kipattant bálí tündér tut be a terembe, s elvegyül a hullámzó áradatban . . . Mikor pedig megszólal Farao maradékainak zengő hurja, mely átjárja a velőt és sziveket, repül mindenik tündér az első csárdásba, előbb lassu andalgón kezdve, aztán átesapva a sziporkázó fesztelen kedv kifáradhatlan frissébe . . .

Itt van a város minden szépe, hogy egy éjet tölthessen a táncz gyönyörében, — hogy áldozhasson ama gyötrő szenvedélynek, mely lábait örökké nyugtalanítaná, ha el nem csittitaná — legalább egy hétre. De mégis! Egy kedves arcot nem látok a hölgykoszoruban, — egy csodaszép lilomszálát!

Vajjon hol lehet ilyenkor!?

*

Hálószobájának esőndjében fölnyitott könyvbe mélyedve szép szöke leánya ül . . . Egszínkéek szelíd szemével merően nézi a betűbarázdákat — gépiesen olvasva a tömött sorokat; — bizonyosan nem ért belőle semmit! gondolata messze röpked sebes szárnyain! Indulatosan csapja félre az unalmas könyvet . . . Körülnéz a szobában s szíve úgy felsajog, úgy összeszorul, érezve a magányt, hallva a néma csendet . . . Aztán belebámul a lámpa izzó fényébe, s elmereng hosszan, — sokáig . . . Elfojtott sóhaj tör elő picziny ajkáról. Lánybarátnéi táncz-

ban, mulatással töltik az éj óráit, ő pedig itthon egyedül . . . Könyv tudja el szép nagy szeméit, s a két csillagpár úgy tündöklök, úgy megvillan.

Kocsirobogás riasztja fel . . . Kíváncsian fut ablakához, möhön huzza szét a nehéz függönyt és sóvár szemekkel kíséri a tova gördülő hintólámpának reszkető fényét. Lázás homlokát oda nyomja a hús ablaktáblához, s néz ki a sötét éjszakába. — Itt is egy boldog leány siet a fényes bálterembe! Az ő számára nem jut onnan semmi, — csárdás sem a sokból; mert nagy büne van! — ez időszertint megjavíthatlan! — még csak tizenöt éves!

Nővérét elvitte a mama. Őt itthon hagyta házörzőnek! Hét napig kérte a mamát olyan szépen, esdekelve vigye el őt is, — hogy ha köből lett volna is a szíve, meg kellett volna indulnia. De a mama zsarnok! kegyetlen! Nem magától találta ki, mondta azt a papa is!

— Nem fogsz te ott tánczolni kis lányom! sokan lesznek!

Mikor aztán megangazsirozták minden tánczát, akkor az volt a kifogás: — Ugyan hagyj békén! Nincs odavaló ruhád! Most pedig késő hozzá fogni! Elég baj van az én ruhámmal, meg a nővéredével!

Ezt sem találta olyan rettentő akadálynak. Szép rózsaszínű ruháját szétbontotta, s éjjelenként varrva bálképpé tette. Mikor aztán megmutatta örömprepesve, hogy ruhája is van már, — kipattant a mama:

— Ha aranyból volna sem jössz el! Ha egyszer megmondom, hogy nem viszlek, mehetsz apellálni Pontiusától Pilátusig! Még bakfisch leány vagy, — itthon a helyed!

— Érted?!

Értette, hogyne értette volna. De azért megkérte a papát, szőljon mellette, de a papa nem mer kikezdeni a nagyhatalmakkal!

Es te zsarnok, köszívű anya! Van lelked mulatni? mikor tudod, hogy kisebbik lányod könyeiben fürdik! Azt hiszed, lányaidnak is lesz idejük bálozni, mint nek-ed van? Csalódol!

Azt nem is bánja már, hogy itthon kellett maradnia, csak a szegény Laczit sajnálja. Megesküdött jogász becsületére, hogy a második négyeste senkivel sem tánczolja soha ez életben, csak ő vele! Mennyire csalódik, ha látja, hogy a mama nem vitte fel! . . .
. . . Tízét ütött a nagy fali óra . . . Érezni lehe-

dékhelyek szintén sikerrel működnek és a költségvetés keretében gondoskodva van ezeknek szaporításáról is.

Fel tehát a tervszerű erősebb actióra! . . . támogassuk anyagilag, erkölcsileg, érdeklődésünkkel és tényleges munkásságunkkal „kípró-bált és fáradhatatlan zászlótartókat“ a reá váró nehéz feladat sikeres megoldásának teljesítésében, hogy a „*Gömörmezei magyar közművelődési egyesület*“ zászlaját hasznos élte alkonyáig, diadalról-diadalra, mindig ifju lelkesedéssel és büszkén lobogtathassa.

Álljunk sorompóba vele együtt mindannyian a kulturális és a nemzeti magasztos cél elérésére! . . . s a magyarok Istene velünk lesz!! . . .

Törköly József.

A vármegyei közigazgatási bizottság.

F. hó 9-én Hámos László főispán elnökle alatt tartott ülésén a rendes folyó ügyek tárgyalása előtt elnöklő főispán meleg szavakkal üdvözölte az ülésen először megjelent *Kubinyi* Andor újonnan kinevezett kir. pénzügyigazgatót, aki az ülésen jelenlevő bizottsági tagok általános helyesléssel és éljenzésével kísért szép beszédében jelentette ki, hogy elfoglalt állásának nehéz feladatait a törvény, igazság és méltányosság keretében akként óhajtja mindig megoldani, hogy az adózó közönség jogos érdekei csorbát soha ne szenvedjenek. — Az általános rokonszenvvel fogadott székfoglaló beszéd után *Rozsnyó* város egy felebbezését tárgyalta a bizottság, melynek az a lényege, hogy a rozsnyói ág. h. ev. egyház és a tiszai ág. h. ev. egyházkerület által fentartott *árvaház* telkéről a Drázus patakba vezetett nyílt csatorna befedésének költségeit a város vagy pedig az árvaház tartozik-e viselni? — A felebbezés alatt álló elsőfoku alispáni határozat ellen nyílt egyenes őszinteséggel maga *Bornemisza* László alispán foglalt állást, mondván, hogy az ő határozatának meghozatala óta személyes utánjárással és a helyszínen szerzett tapasztalatok nyomán azt a meggyőződést szerezte, hogy ebben a kérdésben a városnak van igaza s a csatorna befedési költségei jog szerint a városban érvényben levő gyakorlat értelmében az árvaházat terhelik. — A közigazgatási bizottság azonban *Kubinyi* Géza, *Hevessy* Bertalan és *Józsa* Antal pártoló felszólalásai után arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy a kérdéses csatornát köz-csatornának kell tekinteni s mint ilyen, nem egy magántulajdonos, hanem a város egyetemének terhére kell gondozni és fenntartani. Ehhez képest az alispáni elsőfoku határozat változatlanul jóváhagyatott. — A vármegyei tiszti főorvos jelentése alapján egy másik csatorna-kérdés is foglalkoztatta a bizottságot: t. i. a *rimaszombati „kis-kut“* levezető árkanak közegészséges állapota. *Dr. Meskó Miklós* tiszti főorvos ugyanis bejelenti, hogy a „kis-kut“ vízének levezető árkat a vármegyei közkórház szennyvize, és a környékbeli házakból bedobott sok mindenféle hulladék annyira eliszaposítja, hogy annak rég óhajtott befedése immár okvetlenül szükséges, mert a „kis-kut“ csatornája mentén ma már egy egész kiépített új utcásor alakult, a melyben a lakók egészségét határozottan veszélyeztetni az állandó moعات képező csatorna. A je-

lentés meghallgatása után *Bornemisza* László alispán tudatja, hogy ebben a kérdésben már a belügyminiszter döntő határozatot hozott, mely szerint a város köteleztetik a szóban levő csatornának a közegészségi törvények-kívánta karban tartására. A közigazgatási bizottság megnyugtató tudomásul veszi az alispán kijelentését s megbizta őt, hogy a belügyminiszteri döntés értelmében ezen kérdésnek régen óhajtott végleges tisztába hozatalát saját hatáskörében szorgalmazza. — Ezután még a rendes folyó ügyeket tárgyalta le a bizottság.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 10-én *Kishonthy Gyula* helyettes polgármester elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen első sorban tudomásul vették a belügyminiszter által jóváhagyott új vásárrendtartási szabályrendeletet, s határozatilag kimondotta a közgyűlés, hogy az új rendtartás folyó évi augusztus hó 1-én lép életbe.

Ezután tárgyalták a belügyminiszter által módosítás céljából visszaküldött építési szabályrendeletet. Ez élénk vitát provokált, miután abban több sérelmes és közönségünk érdekeit erősen érintő intézkedés kontempáltatik. — A tulajdonjog megszorítására vonatkozik péld. az a rendelkezés, hogy minden udvarban, a hol több telektulajdonos van, csak egy engedhető meg az építkezés, ha az épület, melynek külön udvarral kell bírnia, az utczáról közvetlenül hozzáférhető lesz. A közgyűlés ezen intézkedés kihagyását kéri a minisztertől annál is inkább, mert ez a mi viszonyaink szerint kivihetetlen.

Egy másik kifogásolható rendelkezése a szabályrendeletnek az, hogy a szomszéd felé eső határ- vagy tűzfalon nyílt hagyni — ablakot építtetni — még a szomszéd tulajdonos beleegyezésével sem szabad, s a hol ilyen megvan, ott beépítendő vagy vastáblával és sodronyhálózzal látandó el. — Egészségügyi szempontból is rendelkezik a szabályzat akképp, hogy az építendő egy szobás lakásban a szoba térfogatának legalább 25 köbméternek kell lennie.

A közgyűlés tudomásul vette a kuria ítéletét, melyet az *Institőrész* Endre által a város ellen indított perben hozott. Ez jóváhagyja a tábla ítéletét, mely *Institőrész* keresetével elutasítja, s így a kérdéses 65 négy-szögöl terület az *Andrássy-uti* telken a várost illeti meg.

A számvizsgáló bizottságnak a múlt évi számadásokra vonatkozó jelentését a közgyűlés tudomásul vette. A jelentés szerint a házi pénztár számadása: Bevétel 182511 korona 68 fillér, kiadás: 175468 kor. 97 fillér. A szegények intézeté: bevétel és kiadás: 2071 frt 41 kr. A *Gizella-kisdedővő* intézeté: bevétel: 954 frt 35 kr. Kiadás: 943 frt 50 kr. A számadások jóváhagyás végett felterjesztetnek a törvényhatóságához.

Tudomásul vette ezután a közgyűlés, hogy a városi pénztárt *Patay* János nyugalmazott pénztárnoktól *Vigh Gábor* pénztárnok átvette, s az eljáró helyettes polgármester *Kishonthy Gyula* és *Nagy Ferencz* főjegyző terjedelmes, a vagyonkezelés minden apró részletét fölélelő jegyzőkönyvet terjesztettek be a közgyűlés elé, mely hozzájárult az előterjesztéshez, hogy egy tűzbiztos és betörés ellen biztos új pénzszekrény szerzettessék be s ehhez a miniszterium engedélye kikéréssek.

Ezután a beteg polgármester *Szabó György* szabadságidejét július—augusztus hónapokra meghosszabbította a közgyűlés, *Nagy Ferencz* főjegyzőnek és *Institőrész* Endre ügyésznek egészségi állapotuk helyreállítása céljából négy, illetve hat heti szabadságidőt engedélyezett.

Végül a Tamásfala-várgedei viczinális ut ügye került szóba. Az uti bizottság ugyanis az árlejtésen szava-

zattöbbséggel a nagyobb 16580 korona költséget fogadta el, s ebből 30% vagyis 4974 korona terhelné városunkat. A téglaházról—Kisgömörriig építendő négy méter széles köburkolattal fedett ut jövő év június haváig volna elkészítendő. — A város az utbizottság határozatát, miután a kivétel jelentékeny terhet róna a városra, megfeleltette. — Ezzel a közgyűlés véget ért.

Vármegyei közgyűlés.

Gömörmezei törvényhatósága f. hó 11-ikén *Hámos* László elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok szép számmal jelentek meg.

A főispán megnyitó szavai után bejelentette, hogy ő Felsője ez idén tölti be szünetének 70 évfordulóját, indítványozta, hogy őt a megye közönsége ez alkalomból hódoló feliratban üdvözölje. A közgyűlés hozzájárul, mire

Lukács Géza főjegyző felolvasta *Bornemisza* László alispán jelentését, melynek egész terjedelmében való közlését lapunk jövő számára kell halasztanunk.

Kubinyi Géza kérdést intéz az iránt, hogy a jelentés miért nem foglalkozik a *Draskóczy* László rimaszécsi főszolgabíró lemondásával és a *Dr. Szeless* Ödön kiegészítő árvaszéki ülnök felmentésével.

Az alispán felvilágosítással szolgált, s kijelenti, hogy jelentésében csak befezett tényekkel foglalkozhatik, s a főszolgabíró lemondása a jelen közgyűlés tárgysorozataiba van felvéve. A kiegészítő árvaszéki ülnökök ideiglenesen berendelt *Dr. Szeless* Ödön tiszteletbeli ügyész felmentése pedig a törvény által adott alispáni jogon történt, miután a további helyettesítés szükségére fenn nem forgott. Kéri ennélfogva eljárásának tudomásul vételét.

Kubinyi Gézát nem nyugtatja meg a nyert előterjesztés, mert a kezei között levő dokumentumok alapján az alispán és árvaszéki elnök előterjesztésére közgyűléstől nyerte *Dr. Szeless* az ideiglenes megbízatást, s így nézete szerint az alispán nincs jogosítva a felmentésre.

Miután azonban az alispán a levéltárból előkért s egyenként felolvasott okmányokkal beigazolta, hogy ő a márcziusi közgyűléstől nyert megbízatása folytán törvényszerűen és jogosan járt el, *Kubinyi* Gézát a közgyűlés színe előtt bemutatott határozatok és végzések teljesen meggyőzték, s beismerte, hogy téves információkat nyert az ügyről, a közgyűléstől bocsanatot kért, mire az incidens az alispán élénk éltetése közben véget ért, s *Szentiványi* Árpád és *Hámos* főispán felszólalása után, melyben óva intették Gömörmezei közönségét, hogy a megyegyűlés termében politikai diskusszióknak helyt adjon, megszokott nyugodt tárgyalási modorától eltérjen — az alispán jelentését egész terjedelmében tudomásul vették.

A *Draskóczy* László rimaszécsi járási főszolgabíró lemondása következett ezután. — Tekintettel megrongált egészségi állapotára, 12 évi működése után leköszön viselt állásáról, s a közgyűlés jóváhagyása reményében, nyugdíjigény jogosultságát, ha valamikor ismét megyei szolgálatba lépne — kéri épségben fenntartani. Egyszermind köszönetet mond a törvényhatóságnak mindenkor tapasztalt jóindulatáért.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatához hozzájárult, a főszolgabíró lemondását — elismeréssel eddigi ügybuzgó működése iránt — tudomásul veszi, s a nyugdíj-kérdésben a nyugdíj-kezelő választmányhoz teszi át az ügyet. A helyettesítéssel gróf *Almássy* Arthur tiszteletbeli főszolgabíró bizatott meg.

A megyei utak reviziójára, s esetleg a költségek megállapítására az alispán elnökle és *Jurasko* Jakab főmérnök behívása mellett a 6 járási főszolgabíró és *Máriássy* Andor, *Mihalik* Dezső, *Szontagh* Zoltán, *Sebők* Pál, *Hámos* Zoltán és *Schröder* Gyula tagokból álló bizottság küldetett ki.

Ezek voltak a közgyűlés fontosabb tárgyai, melyek az első napon elintéztést nyertek.

tett a hanghullámokat, a mint lomha hőmpolygésükkel betöltötték a szobát . . .

A szép szőke lányka ott hagyta az ablakfülkét; összerázkódott, megfázott.

Indulatosan járkált néhányszor a szobában . . . Karsu termete, mint nádszál hajlongott szeszélyes lépteit alatt. — s hullámos fürtjei hanyagul omlottak hófehér nyakára Hamvas-piros üde arca kigyuladt, s pizci szája sirásra vonaglott . . . Bevetette magát a hintaszékbe, hanyagul hátradőlt, s aztán nézett ábrándos szemével elmélázva. Sötét gondolatok járták át fiatal agyát. Elkéseredésében képes lett volna itt hagyni e csúf életét, képes lett volna leugrani az emeletről, — ha nem fél a mamától.

Es ti mosolygó tánczó párok, nem is jut eszetekbe, hogy lehet a bál éjjelén sirni, bánkódni?! Nem is jut eszetekbe, hogy míg ti gyönyörben élitek át a hosszú téleji órákat, más lázas nyugtalansággal emészti magát kínos magányában!

Hogy tombolnak, hogy ujjonganak! hallik kiabálásuk a mint telhetlenül „ujrát“ kiáltoznak, a mint újra megzendül a hegedű andalító zenéje! . . . (Pedig csak egy álmos szűnyög repül lomhán, zümmögve . . .)

. . . A szép szőke fej alábukik, tündöklő szemeknek fényét eltakarja sűrű pilláinak árnya . . . *Morfeus* zárta karjaiba.

. . . Valaki megérinti vállát! A papa volt! — Erted jöttem! Azt üzeni a mama, vedd fel rózsaszínű ruhádat és jöjj! De siess! . . . ne álmélkodj!

Pillanat alatt készen van; aztán robognak sebesen, örülten; még hosszú az ut odáig. Végre ott vannak! Könnyen szökik fel a lépcsőkön, s mikorára fölé, megzendül a hegedű hurjain a négyes első accordja . . . Lázasan, firkászó szemekkel néz a teremben szét . . . A colon hosszú, széles utcája elfogja a báltermet; alig tud a mamához jutni.

A rendező észrevette érkezését; elnémitja a hegedű szavát, s figyelmesen hozzá fut:

— Nagysád! Második négyes! Óhajt táncolni! Minden vér arcába szökik; mohón, önfelédten szólal meg:

— Igen! angazsirozva vagyok!

A rendező barsány hangon kiáltozza:

— Második négyesre ki van angazsirozva, uraim!?

A bálterem egyik sarkából egy barna fiú riad fel merengéséből e szavakra, s a mint fölpillant, — tekin-

tete a szép szőke tapad. Átfurja magát a zárt sorokon, s mosolyogva nyújtja karját: -- Itt vagyok! szabad kérem!

Laczi volt!

A megállított colon szemé a szép ifju páron fűgött, a mint azok piruló arczezal beállottak a légióba, *Carneval* táborába. Az ismerősök nyájas mosolylyal üdvözlik későn érkezett barátnőjüket.

Aztán megkezdik a táncot. Vis a vis a mama Béla bácsival. A párok lassan, enyelegve váltogatják helyüket a dallamos zene esengő ütemei mellett. Mindenik arcot a boldog jökedv ragyogó glóriája veszi körül. Hja! a második négyes a szerelmesek négyese!

— Mégis szép magától Laczi, hogy megtartotta szavát!

— Talán kételkedett benne?!

— Dehogy! Csak későn jöttem; nem lett volna esoda, ha mással tánczol!

— Vártam türelemmel, epedéssel! Aztán belenézett mélyen, hosszan abba a két szép tengerszembe . . .

— Itt a párok! — hangzik a rendező vezénylő szava.

Annyira el voltak merülve, hogy ők is megindultak — aztán sietve futottak vissza helyükre.

— Eltévészettük!

— Egészen megzavart!

A mama éles, szuró tekintetet vetett reájuk, — Béla bácsi meg kötődött:

— Vigyázzanak a négyesre!

A hatodik figura is elment. A szép tábor feloszlott; — páronként vonultak a cigány elé, harezolni egymás szíveért. A ki tudta, védte magát! Nem első vérre, életre-halálra ment! Mindenki egyet értett a cigánynyal: Bárcsak ez az éjszaka, tizenhárom éjjel tartana!

Ők elvonultak a kavargó örvényből, — s tánczoltak szenvedélyesen, tüzesen, hol csalogatva egymást, hol rezegve, mint a reszkető nyárfalevél, s ha kifáradtak, beszélgettek. A kis szőke angyal csicseregett, mint egy szerelmes galamb. — Laczi csak nézte a beszédes ajakat, — csak gyönyörködött hangja bűvös zenéjében, nem keresve szavaiban az értelmet, az összefüggést . . .

Egy „ujrá“-nál azt kérdezte a kis szőke:

— Nem ülünk le!?

Laczi szenvedélyesen magához szorította a karsu derekat:

— Ha a cigány örökké buzná, s a táncznak soha

vége nem szakadna, akkor sem ülnék le! Maradjon itt velem!!

A cigány odahajolt hozzájuk, rácsapott nyirettyűjével a feszült hurra, az pedig felsivított: „Édes lányom add oda, én is úgy adtam oda! . . .“

Es ők maradtak szorosan egymás mellett, szívük összedobbant, s járták tüzesen, frissen . . .

A következő táncz keringő volt . . . Laczi kérte fel legelőbb Őt! mily édes a sima parketten keringeni! Szemeik előtt összefutnak a keringő párok, a csillárok káprázatos fénye fátyolt von szemekre, s lágy zsbongás száll tagjaikba.

— Szeretném, ha a föld vonzereje megszűnnék működni s lebuknánk a földtekéről! — fantazirozott a Laczi.

— Miért!?

— Lebuknánk a nagy semmisségbe, idesoritanám keblemre, s enyém lenne örökre! . . .

— En pedig nem szeretném!

— Miért!?

— Mert meghalánk! Szebb az élet!

— Igaza van! Repüljünk a csillagos menyországba, ott örökké élünk . . .

Aztán forogtak, sebesen, örülten . . . Isten tudja hányadszor . . .

— Köszönöm . . . Leülök! . . .

— Elég!?

— Szédülök! . . .

S valóban elszedült. Pihegő keble élénken hullámzott . . . szeméi a kimerülésig elbagyadtak . . . térdei meginogtak . . . a terem iszonyu robajjal összedült . . . a föld vonzóereje megszűnt . . . s ők lebuknak a nagy semmisségbe . . .

. . . Valaki fölemelte.

— Kisasszony! Az istenért! Feküdjék már le! Oly álmos, hogy lebukik a székről!

Az öreg Zsuzsi volt.

— Hol vagyok!?

— A bálban! — kötődék a Zsuzsi néni.

. . . A nagy fali óra tompán szólal meg . . . Tizenkettőt ütött! . . . Szünóra! — — —

. . . A kis szőke ajkán a családós keserű mosolya jelent meg, gépiesen engedte magát levetkőztetni, s behunyta selyem pilláit fűzni tovább a szép álmot . . .

Benda Béla.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe! Lapunk jelen száma második a huszonegyedik évfolyam 3-ik negyedében. Olvasóközönségünk lapunk iránt mindenkor sok jó indulatot tanúsított, s mi ez alkalommal — minden hangzatos felhívás mellőzésével — továbbra is kérjük lapunk részére a közönség szíves jóakarátát és támogatását. — Midőn lapunk barátait az új negyedik előfizetésük megújítására és lapunknak ismerőseik körében való szíves terjesztésére kérjük, egyszersmind az iránt keressük meg azon t. előfizetőinket, kik a **fizetéssel hátralékban vannak, hogy a hátralékos összeget beküldeni szíveskedjenek, ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.**

A „Gömör-Kishont” előfizetési ára:

Félévre . . . . . 4 korona.
Negyedévre . . . . . 2 korona.

A kiadóhivatal.

Hirek és vegyesek.

Uj prépost. A király *Szemann Endre* helybeli plebánost, steinbachi czimzetes préposttá nevezte ki. Az örvendetes hírt városunk társadalmá köztetszettel és rokonszenvvel fogadta, mert a királyi kegy egy minden tekintetben kiváló és társaskörök közszeretben álló tagját érte, kinek egyházi és világi téren való működése osztatlan elismerést érdemel. A szép kitüntetéshez számos tisztelőjével együtt mi is őszintén gratulálunk! Ugyaneznap Losoncra is jutott az örömből, mert dr. *Valihora János* ottani esperes plebánost a király apáttá nevezte ki.

Kitüntetés. Az orsz. középiskolai tanáregylet Temesvárott tartott ideai nagygyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta *Baksay István* kir. tan., nyugalmazott főgymnasiumi tanárt. E szép kitüntetés ez alkalommal a nevezetelen kívül csupán *Desewffy Sándor* esanádi püspököt és *Komlóssy Ferenc* orsz. képviselőt érte. *Baksay István*, ki már régóta évenként részt vesz a tanárok vándorgyűlésén, országzszerre ismert és igen rokonszenves alakja a gyűléseknek, úgy, hogy a veterán professor több ízben korelnöki tisztet is viselt, s az ország minden részéből összesereglett tanárok érdemes kartársukat mindenkor szeretettel és tisztelettel övezik. Ennek tulajdonítható az is, hogy a közgyűlés a *Négyessy László* indítványához, — melyet a tiszteletbeli taggá választásra névvel előterjesztett — egyhangú lelkesedéssel hozzájárult. — A tanár tisztet Nesztörát e kitüntetés alkalomból mi is őszintén üdvözljük!

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Szombath György*öt, a helybeli kir. pénzügyigazgatóság egyik derék és közkedveltségben álló titkárát az Ipolyságban most létesítendő pénzügyigazgatósághoz helyettes pénzügyigazgatóvá nevezte ki. Az előléptetéshez őszintén gratulálunk!

A gömöri ág. hitv. ev. egyházmegye évi közgyűlését július 30-án Ratkón tartja; s ez alkalommal a városháza nagyerőműben az egyházmegye rozsnói internátusa javára táncmulatságot is rendeznek.

Áthelyezés. *Baksay József* szentgothárdi kir. járásbírói aljegyzőt, *Baksay József* helybeli kereskedő derék fiát az igazságügyminiszter a nagy-ildonai kir. járásbíróihoz helyezte át.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy báró *Dimelstedt Ernő* felső balogi lakos a fejedelmi bolgár polgári érdem-rend V. oszt. lovagkeresztjét és a hercegi Szász-Coburg göthai Alfréd ezüst érdem-jelvényt, továbbá *Hahn Miksa* pusztavasi uradalmi főtiszt a hercegi Szász Ernő házi-rend II. osztályu lovagkeresztjét viselhesse.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület folyó hó 11-én délután tartotta évi közgyűlését *Török Bálint* elnökle alatt, kinek szép megnyitó beszéde után az egyesület múlt évi működéséről szóló részletes titkári jelentés olvastatott fel. A jelentést jövő számunkban közöljük, most csak annyit közlünk belőle, hogy a humánus intézmény több óvodát tartott fenn a múlt évben is, s többet segélyezett. Az egyesületnek 112 alapító, 254 rendes és 30 pártoló, összesen 396 tagja van. A múlt évi számadások szerint 1899. jan. 1-től december 31-ig a bevétel volt 4782 korona 36 fillér, a kiadás ugyanennyi. Az egyesület vagyona 90673 kor. 16 fill. — A közgyűlés az alapszabályok revideálására és átülgozására *Török Bálint* elnökle alatt: *Becske Bálint*, *Czinke István*, *Banczik Samu*, *Fülöp Benjamin*, *Hüvössy Lajos*, *Glauf Pál*, *Törköly József*, *Süteő István*, *Molnár József* és dr. *Lichtschein Adolf*; *Józsa Antal* igazgató és *Meszlényi Zoltán*, *Váry János* titkárokból álló nagybizottságot küldte ki. Ezután a jövő évi költségeliránzzal foglalkozott a közgyűlés, előbb azonban *Bornemisza László* alispán az iránt szólalt fel, s alaposan megindokolt indítványt terjesztett elő, hogy a közművelődési egyesület a vármegye nemzeti pénztárával és a *Fáy Gusztáv* alappal egyetértően a millenáris 60000 korona kamataiból juttasson 3—400 koronát néptanítók jutalmazására, kik a magyar nyelv sikeres tanítása körül érdemeket szereztek. A közgyűlés ehhez hozzájárult. — A költségvetés bevételi összege 6406 korona 97 fillér, s kiadásokra ugyanennyi jegyeztetett elő. Ebből a garami körnek: 500, a esetnekinek 260, nyustyainak 230, ratkói ovodára: 600, veszterési ovodára 300, rákosi ovodára: 200, oláhpatakira 140, fazekas-zsaluzsányira 500, hosszurétire: 60, cserencsényire 300, f.-pokorágyira 220, murányira 100, ochtinaira: 60, ujtantalvölgyire 100, népkönyvtárakra, ének- és imakönyvekre 200 kor. irányoztatott elő. A közgyűlés Hámosfalvának népkönyvtára 50 koronát s évenként 20 korona támogatást szavazott meg, Henczkő községnek pedig iskola kipadozására 135 koronát és a lelkésznek kiosztandó 40 darab énekes könyvet adományozott. — A közgyűlés *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő és a választmány javaslatára a nemzeti kaszinó alapítvá-

nyának 63 koronás kamatát jutalomdíjként özv. *Gally Dániel* felső-pokorágyi ovónöknek ítélte oda, s *Kuchár Samu* tanítónak a Baradnán meghonosítandó faipar támogatását kérő beadványára az egyesület erkölcsi támogatást ígért, mire *Süteő István* választmányi tag 50 koronát készpénzben felajánlott a kérdéses czélra. — Végül az elnök bejelentése, hogy t. i. a *Sárközy Gyula* féle hagyatékából az örökösök 1000 koronát ajánlottak fel az egyesület czéljaira, hálás köszönettel örvendetes tudomásul vétetett. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Halálozás. Egy szép reményekre jogosító, tehetséges fiatal ember hunyt el a napokban Budapesten. *Kohn Ármin*, kir. mérnök, ki néhány év óta a helybeli kir. államiépítészeti hivatalnál működött, s kiváló szak-képzettségről tanuskodó munkásságával felebbvalói elismerését méltán megérdemelte, 36 éves korában meghalt. Egy év előtt mutatkozott rajta az elme-baj tünetei, s mintegy fél év előtt gyógyintézetbe szállították. Itt aztán befejezést nyert küzdelmes élete. Nyugodjék békében!

Falegyen-ünnepély. A vármegyei ház építése már annyira előhaladván, hogy a napokban fog a tetőzést felrakása előtt a falegyen-ünnepély megtartatni. Vármegyénk — szokás szerint — jutalmat szavazott meg a munkavezetők és ügyesebb kőműves segédek részére. Az ünnepélyen való képvisellel és jutalmak kiosztásával pedig alispánunk bizott meg a törvényhatóság részéről.

Egy község pusztulása. *Ratkó Zdiha*va, a nagyrőcei járás egyik kis községe, mely körülbelül 25 családdal 165 lelket számlál, kérvényt nyújtottak be, melyben kéri, hogy a mostani viharok és árvizek által a községben szenvedett kápolthatlan csapásokat igyekezzen a megye törvényhatósága enyhíteni és intézkedni az iránt, hogy a község, mely szerencsétlen geográfiai viszonyok között van elhelyezve, kitelepíttessék. A megye törvényhatósága indokolva találván a kérelmet, egy küldöttséget küldött ki alispán elnökle alatt *Szentiványi Árpád*, *Mihalik Dezső*, *Latinák Frigyes*, *Juraskó* főmérnök stb., a viszonyok megvizsgálására és a község kitelepítésére annál is inkább, mert *Coburg* herceg áldozatkészsége folytán a községnek kilátása van arra, hogy egy megfelelő alkalmas helyet kapnak a hercegi területen.

Nyári mulatság. A helybeli asztalos segédek f. hó 15-én vasárnap délután a *Széchenyi-kertben* nyári mulatságot rendeznek 80 filléres belépti-díj mellett. — A mulatság kezdete 4 órakor.

Próbavilágítás. Az „általános aerogengáz részvénytársaság” igazgatósága a városi hatósággal érintkezésbe lépett a város világítása tárgyában, s az aerogengázal való világítást *folyó hó 21 és 22-én* bemutatja a társaság az előjárásnak és a községnek. Szombaton este 1/2 9-kor a városháza tanácstermében, s másnap, vasárnap este 1/2 9 órakor a vármegyei ház épülete előtt tartanak próbavilágítást. Felhívjuk közönségünk figyelmét az érdekesnek ígérkező bemutatásra, melyről még lapunk hasábjain bővebben megemlékezünk. — A világítás kérdése bizony nagyon-nagyon égető már nálunk, mert legközelebb is, mikor a vízáradás volt, ugye este és egész éjjel olyan botrányos koromsötétség volt utcainkon, hogy igazán nem tudunk volna mit tenni, ha hirtelen sürgős veszély áll be. Valóban szomorú lenne, ha valami nagy szerencsétlenségnek kellene végre valahára rákényszeríteni bennünket a kellő világításra.

Tandij változás. A rimaszombati községi polgári leányiskolában, azon alkalomból, hogy az elemi leányiskolában az államosítás alkalmával felállították az V. és VI-ik osztályokat, így a tankötelesek mindenike nincs a polgári leányiskola I—II-ik osztályára utalva, — a községi iskolához július 10-én tartott ülésén a képviselő-testület jóváhagyása reményében — az eddigi különböző tandíjak helyett *egységes* tandíjakat állapított meg mind a négy osztályra vonatkozólag. Az új határozat szerint szeptember 1-jétől a helybeli növendékek 20 korona, a vidékiek 40 korona tandíjat fizetnek, ezenkívül minden tanuló 4 korona beiratási, s 4 korona tanszer-illetményt tartozik fizetni. A kik tandíjelengedésben kívánnak részesülni, szegénységi bizonyítvánnyal ellátott, s a községi iskolához szóló kérvényüket augusztus 25-éig tartoznak benyújtani az intézet igazgatóságánál, mivel később érkezett folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak — Ezen határozat különösen az által szolgálja a községi polgári leányiskola érdekét, hogy eddig a két felső osztályban fizetett magas tandíjat (40, illetve 80 koronát) leszállították felire, s így remélhető, hogy jó-hírnevű polgári leányiskolánk ezen újabb intézkedés által is keresettebb lesz.

Meghívó. A gömöri ág. hitv. ev. egyházmegye tanító-egyesülete 1900. évi július hó 18—19. napján tartja *Jolsva* városában évi közgyűlését, melyre az egyesület t. tagjai és a tanügybarátok tisztelettel meghívottak. *Jolsván*, 1900. július 5-én. Az elnökség. — I. A közgyűlés sorrendje: 1. Július hó 18-án d. u. 6 órakor elértekezlet a városház tanácstermében. 2. Esti 8 órakor ismerkedési estély a városi fürdő-kertben. 3. 19-én d. e. 9 óratól a közgyűlés az evang. templomban. 4. d. u. 1 órakor a közebéd a „Korona” fogadóban. — II. A közgyűlés tárgysorozata. 1. „Erdős vár a mi Istenünk” elnéklése. 2. Elnöki megnyitó beszéd. *Jurin Samu*. 3. Főjegyzői jelentés. *Poltz József*. 4. „A hivatása magaslatán álló iskola kiváló szolgálatokat tesz a családnak, az egyháznak, a hazának” czimű tételről értekeznek: *Bence Samu*. 5. Az egyesületi ügyrend tárgyalása, előadó *Jurin Samu*. 6. Választmányi javaslat, előterjeszti *Polez József*. 7. Esetleges indítványok. 8. Folyó ügyek. 9. A közgyűlést berekesztő elnöki zárbeszéd. 10. A „Hymnusz” elnéklése.

Anyakönyvvezetők. A belügyminiszterium vezetésével megbizott miniszterelnök *Gömör-Kishont* vármegyében a *gömörpanyiti* anyakönyvi kerületbe *Bihari Géza* helyettes jegyzőt anyakönyvvezetővé; továbbá a *jánosi-i* anyakönyvi kerületbe *Kazay Andor* okleveles gazdaszt, az *ispánmezői* anyakönyvi kerületbe *Kicsiny Gyula* okleveles néptanítót és végül a *murányi* anyakönyvi kerületbe *Gaál Béla* jegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta; végül *Vregyik Gusztáv* alsó-szalkónoki anyakönyvvezető helyettest, kinek hatásköre csak a születések és halálesetek anyakönyvezésére szorított, a házassági anyakönyv ve-

zetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

Passiójáték-társulat. Városunkba érkezett *Allesch Ede* igazgatása alatt álló ó bajor passiójáték-társulata. Számtalan lap elismerő nyilatkozatát olvastuk az előadásokról, melyek megragadók, mert Krisztus életéből vett egyes nevezetesebb mozzanatok ábrázolásából áll. Egyes jelenetek egyik-másik világhírű festmény vagy szoboresportozatot teljesen hűen feltüntető előképek. A fenti elnevezés alatt sokan Krisztus életének parodizálásait hinnék, pedig előkelő katolikus lelkészek nyilatkozatait bírják, a kik előadásait kiválóan vallásos hatáskunál fogva ajánlják. A műsornak, mely kitűnő tárgyat játszik, a világ legmeghatóbb, szivetrázóbb tragédiáját: Krisztus kinszenvedéseit; kiemelkedő pontjai: az „Utolsó vacsora”, „Krisztus testének levétele a keresztfáról.” Az összes maszkok s jelmezek az általánosan ismert templomi és oltárképek hű utánzatai. A társulat városunkban a „Három Bózza” nagytermében folyó hó 14, 15. és 16-án, azaz szombat, vasárnap és hétfőn tartja előadásait este 8 órakor. Helyárak: I. hely 1 kor. 60 fillér, II. hely 1 kor., III. hely 60 fillér, állóhely 40 fillér, karzat 20 fillér. Ajánljuk közönségünk figyelmébe már csak azért is, mert ilyen társulat nem minden évtizedben érkezik Magyarországra. A passiójáték eredeti klasszikus hazája: Ober-Ammergau.

Áradás. Pénteken f. hó 6-án éjjel nagy felhőszakadás s jégeső volt városunkban, s utána három napig kevés szünettel folyton esett az eső, s a levegő erősen lehűlt. Az esőzésnek igen komoly következményei voltak a mennyiben a Rima folyót a beletorkolló megduzzadt ág hatalmasan megnövesztették, úgy, hogy medrét elhagyta, s előntötte a réteket, az utjába eső falukat, úgy, hogy *Klenócztól*, *Nyustyától* lefelé az összes falvak víz alatt állottak. Nálunk a szabadkai réteket, *Tamásfal*-t és *Rimaszombat* közötti területeket, kertesket, *Rimapat*-t, *Tópart*-t, *Kishid-utczákat* előntötte a vízáradat, s a közlekedés ugyancsak nehéz volt. Legkellemetlenebb volt a vasuti közlekedésben fellépett akadály. A vonatok nagy késéssel érkeztek és indultak, sőt el is maradt 1—2 vonat, *Sidnél* csak átszállással lehetett közlekedni, s az összes vasuti személyzet az egész vonalon talpon volt, hogy a veszedelmet elhárítsa. A töltéseket, a pályatestet több helyen elmosta a vízáradat, s erős fáradtságba került, míg az akadályok nagy munkaerővel elgördítettek. Most már a vonatok rendes időben indítatnak és érkeznek. — *Nyustyán* csaknem végzetes szerencsétlenség okozója volt a vízáradat. A falu mellett vezető állami uton ugyanis a kőhidat alámosta a víz, úgy, hogy az leszakadt, s a rajta levő nyolc ember, — kik a szállítást magával ragadó áradatot nézték — bezuhant a vízbe. Szerencsésen kimentették őket s nagyobb baj nem történt. Városunkat hétfőn hagyta el a víz, utána maradt az utcaikon, kertekben nagy mennyiségű iszap és piszok, s a károsult lakosság kesergése, mely már az utolsó néhány év szomorú tapasztalatai után nemsokára joggal fog követelődni fellépni, hogy az oly gyakran ismétlődő áradás korlátozása céljából erélyes és hathatós intézkedés történjék.

Ipariskolát végzett tanulók. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmzetteti az érdekelteket, hogy az idén is rendelkezésre áll a hazai ipari szakiskolát végzett növendékek egy csoportja, kiknek szakmáját és névsorát a kamara szívesen közli az iparosokkal, kérve a *hazai* képzett növendékek alkalmazását.

A m. kir. állami méntelep rimaszombati osztályán a ménanyag osztályozása, illetve selejtezése a hivatos értesítés szerint f. hó 18-ikán megy végre. Az érdeklődő tenyésztők figyelmébe erre felhivatik azzal, hogy a kislejtezett, tenyésztésre még használható ménnek a helyszínen el fognak adatni.

Az aggteleki barlang. A kik vármegyénk e páratlan természeti kincsét meglátogatni akarják, azoknak tudomására juttatjuk, hogy a Kárpátgyeget illetékesek szerint: *Pelsőczón*, *Bergstein* Miksa vendéglősnél, *Szin-Perkupán* pedig *Szalóczy* községi bírónál rendelhetnek kocsit a vasuti állomástól a cseppkő barlangig.

Kegyétlenség. Sz. helybeli fodrász folyó hó 8-án éjjeli 12 órakor nagy botrányt rögtönzött; ártatlan szegédjét vadállatias kegyétlenséggel ütlegelte üzletében fél órán át. Rendőr nem volt sehol s az összesodult tömegnek kellett közbelépni, hogy a szegény fiu ember-telen főnöke kezei közül megszabaduljon. — A rendőrkapitány ur figyelmét felhívjuk, hogy közegeit szigorúan utasítsa arra, hogy az éjjeli állomásukat ne hagyják el. (B—k—tt.)

Gyári tanoncok kerestetnek. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmzetteti azon szülőket, kik gyermekeiket kerületünkbeli egyik s z e r s z á m g y á r b a adni óhajtják, hogy ez iránt a miskolci kamarához forduljanak. — Tanoncokul csakis erőteljes, egészséges, megfelelő korban levő és iskolai képzettséggel bíró fiúk vétetnek fel. A tanoncok teljes ellátást, ruházatot, mosást kapnak. 18 éves korukig tanoncokodnak s megfelelő szorgalom esetén ekkor felszabadulván, a gyárban napi 2 korona. — majd több napibéren részesülnek — Árvaházak vezetőségének figyelmét a fentiekre különösen felhívjuk.

Gazdák figyelmébe A múlt napokban adott ki a m. kir. földmivelségi miniszter egy 362 oldalas könyvet, melyet lapunknak is megküldtek. Címe: „A magyar gazda kincsesháza.” A földmivelségi miniszter megbízásából állította össze: *Tormay Béla* miniszteri tanácsos. Kiváló szakírók czikkei teszik tartalmassá e könyvet, mely magában foglalja a földmivelés minden ágazatának ismereteit. Hasznosan értékesíthető tartalma s csinos vászonkötése daczára e mű ára csak 1 korona. Lelkészek és tanítók díjtalanul szerezhetik meg, ha ez iránt egyszerű levélben vagy levelező-lapon a m. kir. földmivelségi miniszterium IV. főosztályához fordulnak.

Sőrárpavásár. Miskolcon a földmivelségi miniszterium, az országos magyar gazdasági egyesület, a mezőgazdák szövetezetének és a szomszédos vármegyék gazdasági egyesületeinek képviselői részvételével értekezletet tartottak, a melyen határozatba ment, hogy Miskolcon f. évi augusztus hó 28-án sőrárpavásárt tartanak,

Egészségügyi kimutatás. A vármegye tisztifőorvosának június havi jelentése szerint a június hó 1-től június hó 30-ig terjedő időszakban előfordult fertőző megbetegedések: — *Vörheny:* Dobsina 23, (meghalt 5), Nagy-Rőcze 1, Helpa 40, (meghalt 13), Zavadka 2, Csetnek 2, Fekete-Lehota 3, (meghalt 1), Ochtina 1; — *Kanyaró:* Vereskő 1, Nyustya 1, (meghalt 1), Zádorfalva 8; — *Hókhurut:* Rozsnyó 10, (meghalt 1), Pusztamező 2, Béna 4; — *Hasi hagymáz:* Imola 1, Kecő 1.

Baleset. A legutóbbi nagy vihar alkalmával Hegymegen egy rozoga juhakol, melyben Kohn József szabadka pusztai bérlőnek mintegy 300 juha volt elhelyezve, beomlott, s az akolban levő juhok közül mintegy 30 darabot agyonütött, s egy gerenda Farkas István juhász-bojtár lábát összetörte. A sérültet beszállították a kórházba.

Vételek állása és mezőgazdasági állapot. A m. kir. földmívelési miniszterhez a gazdasági tudósítók által beérkezett jelentések alapján f. évi jun. hó 30-án következőket közli a hivatalos értesítő: Az őszi és tavaszi buzavetések területét a statisztikai felvételek 5.515.000 kat. holdra teszik. Gömörmegeben kataszt. holdanként 5—6.5 m.m. termést remélnek. — Az őszi rozs és kétszeres kat holdanként nálunk csak 4—5 m.m. termést ígér. Tavaszi árpából holdanként 5—6.5 m.m. termésre van kilátás. Zabtermés szintén 5—6.20 m.m. mázsát ígér. A várható termés kimutatása Gömörmege nézve jun. 30-ikán ez: *Buza:* 39.751 bevetett kat. hold területen holdanként 5.89 m.m. termés mellett összesen: 234.523 m.m. (1899-ben volt: 269.683 m.m.) — *Rozs:* 22.244 bevetett kat. holdon, holdanként 4.16 m.m. átlagos termés mellett 92.556 m.m. összes termés várható, (mult évben volt: 131.369 m.m.) — *Árpa:* 14.559 hold bevetett területen holdanként 5.55 m.m. várható termés mellett összesen 81.925 m.m. össztermés remélhető, (mult évben volt: 99.758 m.m.) — *Zab:* 29.964 hold területen, holdanként 5.25 m.m. termés mellett 157.308 m.m. össztermés várható (mult évben 182.705 m.m. volt.) Ezek természetesen a jun. 30-iki állapot szerint jósoltatnak.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
RÁBELY MIKLÓS.

A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Magán-hirdetések.

Leány-internátus.

Wüstenberg Zsófia, éjszakknemet tanító **dobosinai** (Gömörm.) **leány-internátusában** alkalom nyílik a német és francia nyelv alapos megtanulására, — továbbá zene, rajz és női kézimunkabani kiképzetésére. — Nyilvánított óhajra bővebb kiértésítés.

2-8

Birtokbérlet.

Rimaszombat határában, közel a városhoz egy 17320 □-ol szántóból álló, kitűnő karban levő földbirtok **1900. november 1-től** több évre bérbeadó vetéssel együtt, — esetleg eladó. Értekezhetni a tulajdonossal június 3-ától 9-éig **Konyha Kálmán** urnál Rimaszombatban, azontul pedig **Konyha Géza** tulajdonosnál **Ujpesten**, Baross-utca 48. szám alatt.

5-*

Eladó, esetleg bérbeadó.

Rimaszombatban, a **Losonezi-utczában** 23. szám alatt fekvő **emeletes lakház**, a mely külön földszinti és külön emeleti lakosztályból áll, az ahhoz tartozó és négy lóra berendezett istállóból, kocsiszinnel és kerttel szabad kézből **eladó**, — esetleg **folyó év november 1-től hasznbérbe kiadó.**

Értekezhetni **Marton János** tulajdonossal.

1-5

Hirdetmény.

206. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1900. évi 2830. számú végzése következtében **dr. Engel Arnold** ügyvéd által képviselt **borsodmegyei takerékpénztár** javára **Holló Arzén** ellen 460 korona s járuléka erejéig 1900. évi április hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1780 koronára becsült sertések, lovak, kocsikból álló ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi királyi járásbíróóság 1900. évi V. 83/2. számú végzése folytán 158 korona tökekövetelés, ennek 1900-ik évi május hó 20-ik napjától járó 6 $\frac{1}{2}$ -os kamatai és a bíróság már megállapított költségek erejéig Harmaczon, alperesnél leendő foganatosítása ezéjából határidőül **1900. évi július hó 17-ik napjának** délelőtti 10 órájára kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet érőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1900. évi július hó 5-én.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Eladó ház.

Rimaszombatban, a **Rimapart-utca 21.** szám alatt lévő kőház szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet **Peosók Jánosnál** Sziggyártó-utca 60 szám alatt, — esetleg **özv. Soós Miklósné** tulajdonossal **Munkácson**, Töltés-utca 21. sz. a.

1-2

Hirdetés

Rimaszombatban, a **Jánosi-utczában** 38. szám alatt a vásártérhez közel fekvő háznak emeleti lakosztálya **bérbeadó**, — de maga az egész ház, tágas udvar és a Rima folyóig terjedő gyümölcsös és veteményes kert szabad kézből örök áron is **eladó.**

Szerényi János.

Anna-bál

Csiz-fürdőben

július 28-án fog megtartatni.

Amennyiben a tiszta jövedelem jótékony célra, illetőleg a helybeli tűzoltóegylet felszerelésére fog fordítottatni, kéretik a tisztelt közönség mennél számosabb részvétele.

Kezdeté 9 órakor este.

Belépti-díj 2 korona.

1-3

Eladó.

Rimaszombatban, az új **Hunyady-utca** mindkét oldalán több szép fekvésű, egészséges lakásra alkalmas **háztelkek** — **elfogadható áron** — **eladó**, esetleg azokon 3—5 szobás lakás azonnali felépítését a szükséges mellékhelyiségekkel, 7—8, esetleg még nagyobb fronttal, 3000—6000 frtig elvállalom. Értekezhetni lehet alant jegyzett tulajdonosnál.

Elárusítok mindenféle **gazdasági gépeket** legjutányosabb árak mellett **részletfizetésre** is.

Egyszersmind az elsőrangú „**trieszti általános biztosító társaság**“ (**Generali**) gömörmegei főgynökségét (kötvénykiállítási joggal) bírom, abban a helyzetben vagyok, mindenemű biztosításokat, u. m. **épületek, ingóságok és törzsbiztosításokat**, — továbbá **életbiztosítást** és **balesetbiztosítást** legelőnyösebb és legelőnyösebb feltételek mellett eszközölhetni.

A beállt

jégidény

alkalmával a **magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** a gömörmegei főgynökséggel ruházott fel, — jégbiztosításokat legelőnyösebb díjak mellett legpontosabban és leggyorsabban eszközölök.

Az eddig irántam tanúsított jóakaratu pártfogást megköszönve, vagyok

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT fakereskedő

2-*

és a triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali) gömörmegei főgynöke

RÁBELY MIKLÓS

••••• **KÖNYVNYOMDÁJA RIMASZOMBAT, Pokorágyi-utca 1. sz.**

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern berendezésű könyvnyomdáját minden e szakba vágó munkák gyors, pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, stb.
Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák, stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkéék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelező-lapok, stb.
Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek, stb. elvállaltatnak.